

בס"ד

אוסף סיפורים שטו
מתוך "ליקוטי שמואל"
מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ
eisikovits1@gmail.com

אדם ישר והגון (דברים טובים – פרשת קורח)

כמות האנשים שעברה ברחוב, הייתה דלילה מתמיד. מאז נפתחו הקניונים החדשים בקרבת מקום מעט מאוד תיירים ומבקרים מגיעים למקום. חנות המסגרות והתמונות של משה ידעה ימים יפים יותר, כך כשמיד כשנכנס אדם כבן ארבעים חבוש והחל להתבונן בתמונות, ניגש מיד אליו משה וניסה להציע לו עזרה. הוא הצביע על מספר תמונות מרשימות, והציג בפניו חפצי יודאיקה וסמלים עתיקים. אבל הזר התבונן בעיקר על תמונה ישנה שעמדה בפניה. הוא הביט בה שוב ושוב, והיה נראה שהוא מעוניין לקנות את התמונה. משה זכר מהיכן הגיעה אליו התמונה, היה זה בביקורו האחרון בבולגריה שם פגש בשוק הפשפשים המקומי בדוכן שהכריז על מכירת חיסול של כל התמונות ב- 50 לבים (מטבע בולגרי), שהוא שווה ערך ל- 120 שקלים. משה קנה את כל התמונות השונות שהיו בדוכן, והתמונה הזאת הייתה אחת מהתמונות שרכש בבולגריה. בתוך מסגרת עץ ישנה נחה לה תמונה עתיקה מבד, ובה ילד על רקע של נהר ובית חד קומתי. תמונה לא מרשימה במיוחד לטעמו של משה, אך לאנשים יש טעם שונה.

הוא שאל את האיש מה הוא מצא בתמונה, והלה שאל למחירה. משה, כסוחר טוב נקב במחיר של 600 שקלים. האיש התמקח ואמר כי הוא מוכן לשלם 300 שקלים בלבד, אבל משה שהיה סוחר ממולח זיהה את רצונו של האיש לרכוש את התמונה והסכים להתפשר על 500 שקלים בלבד. האיש הודיע שאינו מוכן לשלם יותר מ- 400 שקלים ואמר שייתכן שיחזור למחרת. משה רצה לומר לו כי הוא מסכים, ולמעשה כבר היה מוכן למכור את התמונה המכוערת גם במאה שקלים אבל האיש כבר יצא מן החנות. בתחושה של החמצה חזר משה לעיסוקיו, כשלפתע נכנס לחנות אדם נוסף. כעת, החליט משה להציע לאיש השני את התמונה של הילד עם הבית והנהר. הלקוח השני הביט בה בהתעניינות רבה והיה מוכן לשלם עבורה 450 שקלים. משה מכר לאיש בשמחה את התמונה שאותה קנה בשוק הפשפשים הבולגרי.

למחרת בבוקר הגיע הלקוח הראשון לחנות ושאל את משה אם יהיה מוכן לקבל את הצעתו. כשהודיע משה שהתמונה נמכרה לאחר שהוא עזב את החנות, הוכה בהלם. 'בכמה נמכרה התמונה?!' התעניין. 'ארבע מאות וחמישים שקלים' השיב משה בגאווה. 'האם אתה יודע מהי התמונה הזאת?!' שאל האיש. 'אין לי שמץ של מושג, קניתי אותה לפני כמה שנים בשוק פשפשים באירופה' הודה משה. 'התמונה הזאת, היא תמונה עתיקה של הצייר ההולנדי וואן גוך שאותה מחפשים אמנים בינלאומיים כבר במשך תקופה ארוכה' אמר האיש, 'אתה מבין למה הייתי בהלם כששמעתי שהיא נמכרה?' 'כמה שווה התמונה הזאת?' שאל משה בקול רועד, הוא התחיל להבין שהחמיץ כאן את הזדמנות חייו. 'קרוב למיליון דולר' הגיעה התשובה. רקותיו של משה החלו לכאוב, הוא מכר תמונה ששווה הון תועפות במחיר מצחיק של ארבע מאות וחמישים שקלים! בתוכו החל לגאות הזעם על הלקוח הרמאי, שידע את ערכה של התמונה ועוד התמקח איתו על חפץ ששווה הון תועפות בסכום של פרוטות. אבל את הנעשה לא היה להשיב, האיש עדיין עמד בחנות כשהוא מתקשה להאמין על ההחמצה הגדולה ומשה עמד בפנים מכורכמות, כשלפתע נכנס לחנות הלקוח מאתמול כשהתמונה בידיו ופנה למשה: 'אדוני אני קניתי אתמול את התמונה הזו ב- 450 שקלים, אולם אני חושב שהיא לא בסדר, מסגרת העץ שלה משופשפת והיא מתפרקת. אני רוצה את כספי בחזרה.' ליבו של משה ניתר בקרבו, והיה בטוח שמן השמיים החליטו לרחם עליו, אבל אז קרא לו הלקוח השני לצד

ואמר לו: 'תשמע, תיקח את התמונה בחזרה, תחזיר לו את ה-450 שקלים שלו, ואנחנו נתחלק בכסף של התמונה. אם לא תעשה את זה, אני אגיד לו שזו תמונה של הצייר ההולנדי ואן גוך, ושלא שווה לו להחזיר אותה. אם לא תעשה את מה שאני אומר, אף אחד מאתנו לא ירוויח...' משה הבין היטב מה זומם הלקוח הראשון, הוא הבין שכדאי לו להקשיב לו מאחר שהוא עלול להפסיד סכום של מאות אלפי דולרים. אלא שאז הוא הפתיע לא רק את הלקוח הרמאי, אלא גם את עצמו. הוא ניגש לבעל התמונה ואמר לו: 'אדוני, לא כדאי לך להחזיר את התמונה הזאת. זו תמונה של הצייר ההולנדי ואן גוך השווה מאות אלפי דולרים. אני לא ידעתי את שוויה, ומכרתי לך אותה בטעות. אבל כעת היא שלך ואתה זכית בה'. הדיבור עלה לו אמנם במאמץ, אבל הוא הרגיש שהוא עושה את המעשה הנכון. אלא שאז חייך הלקוח ואמר: 'אני יודע שמדובר בציור של וואן גוך. לאחר שקניתי את התמונה אתמול, ניגשתי לסוחר ומבקר אמנות ידוע, שגילה לי כי מדובר בתמונה היקרה האבודה. שיערתי שלא ידעת את ערכה של התמונה וכי מכרת לי אותה בטעות, וחזרתי אליך כדי לבדוק אם אתה אדם ישר. מאחר שהתנהגת כאדם ישר, אני רוצה שנמכור אותה ונתחלק יחדיו במחיר שנקבל עבורה...' פניו של הלקוח הרמאי האדימו והוא מיהר להסתלק מן המקום, ואילו משה הרגיש כיצד האושר ממלא את ליבו. הלקוח המשיך בדבריו: 'דע לך, אם היית מבקש את התמונה בחזרה, לא הייתי מחזיר אותה והייתי מוכר אותה ולוקח לעצמי את כל הכסף, אחרי שהבנתי שאתה אדם ישר והגון, אני חושב שזו הייתה הדרך הנכונה...'

כשהולכים ביישרות נשארים אדם ישר, כשמתחילים בדרכים עקומים לא יוצאים מזה כמו שנכנסו.

המטפלת (ופריו מתוק)

בשנות צעירותם של משפחת הגאון המופלא רבי פינחס שרייבר זצ"ל, העסיקו הם בביתם אישה פשוטה ויראת שמיים. תפקידה היה לטפל בילדיהם הקטנים ובמשק הבית בשעות הבוקר, בזמן שהרב והרבנית נעדרו מביתם. כך, מדי בוקר הייתה הרבנית יוצאת לעבודתה בגן הילדים בשעה מוקדמת, ובשעה רבע לתשע, כאשר הרב היה צריך ללכת לבית המדרש, הייתה הגברת מגיעה לביתם ומטפלת בילדיהם באהבה ובמסירות.

אותה אישה, חשוכת בנים הייתה. למעלה מעשר שנים חלפו מנישואיה והיא ובעלה טרם זכו להיושע. הרופאים שעימם נועצו הודיעו להם בצורה חד-משמעית, כי סיכוייהם להיפקד שואפים לאחוזים בודדים, וגם הם כמעט והשלימו עם הגזירה, ותקוותם לזכות להקים דור המשך הלכה ופחתה. את כל מעיינות אהבתה לילדים שטרם זכתה להם, הפנתה האישה לגידולם ולטיפוחם של ילדיהם הרכים של משפחת שרייבר. היא עשתה זאת מתוך שליחות קודש, בידעה כי מבית גדול שכזה בוודאי יצאו גידולים לתפארת, ובהבנה כי נוטלת היא בכך תפקיד חשוב בסיוע ללימוד התורה של הרב שרייבר, שכבר אז נודע כמתמיד מופלא.

באחד הימים, גונבה לאוזניה השמועה, כי בעיר תל אביב הסמוכה דר רופא בכיר, שלאחר מחקר והשתלמות ארוכה הצליח למצוא שיטת טיפול ייחודית, ובסייעתא דשמיא יש בידו האפשרות לסייע להם בהגשמת חלומם שכמעט ונגוז, להביא ילדים לעולם. כאשר פנתה לקבוע תור למרפאתו, התברר לה כי עקב ריבוי הפונים, כדי להתקבל לטיפול יהיה עליה להמתין בתור במשך למעלה ממחצית השנה. ברירות רבות לא היו בידה, והיא קבעה את תורה לתאריך שנראה

היה לה נוח ומתאים. לאחר המתנה ארוכה ומורטת עצבים, הגיע המועד המיוחל. בשעה שמונה וחצי בבוקר עלתה המטפלת בהתרגשות לאוטובוס שעשה את דרכו מבני ברק לתל אביב. האוטובוס פתח בנסיעה וכבר פנה לצאת מהעיר, כשלפתע נזכרה האישה כי מחמת בהילות והתרגשותה המרובה, שכחה לעדכן את הרבנית על היעדרותה המתוכננת, כדי שתוכל להביא מטפלת אחרת שתמלא את מקומה. השעה הייתה שמונה וארבעים דקות. התור נקבע לשעה תשע ועשר דקות, ועל כף מאזני החלטתה עמדו לפניו שתי ברירות; האחת - להמשיך בדרכה אל התור שכה ציפתה לו ועשוי היה להעניק לה חיים חדשים, ומאידך - לגרום לביטול תורה של אברך שקדן ומתמיד שעדיו לגדולות בישראל וכל שעת לימוד שלו הייתה כנצח, ועתה ייאלץ להישאר בבית עם ילדיו הרכים במקום ללכת לכולל להגות בתורה.

הקושי להחליט היה עצום, אולם ההחלטה שקיבלה לבסוף הייתה ברורה ונחרצת; בתחנה הקרובה היא ירדה מהאוטובוס, ובמקום להמשיך בדרכה למרפאתו של הרופא המדופלם, היא חצתה את הכביש אל צדו השני. שם עלתה לאוטובוס שהחזירה לבני ברק, ומיד עם רדתה מיהרה לבית משפחת שרייבר כדי למלא בחרדת קודש את התפקיד שאותו מילאה בכל יום: לטפל בבית ובילדים ולאפשר לרב לצאת ללמוד בבית המדרש כמשאת נפשו. אותה אישה כשרה ופשוטה הבינה בתמימותה, כי את התפקיד החשוב שניתן לה היא מוכרחה לבצע, גם אם תפסיד משום כך את התור שהמתניה לו זמן רב כל כך ועתיד היה בסייעתא דשמיא לגאלה מייסורי הציפייה המרים שליוו את משפחתה במשך שנים כה רבות.

לבית הרב היא הגיעה באיחור קל, והרב מיהר בשמחה לצאת לתלמודו. באותו יום טיפלה האישה בילדים כהרגלה מדי יום, אולם בד בבד הלכה ופשטה בה תחושת צער והחמצה על ההזדמנות הנדירה שניתנה לה, ומי יודע אימתי תשוב היא לפתחה מחדש. בכל זאת המשיכה האישה את הטיפול בילדים כהרגלה, תוך שהיא מדחיקה את הצער העמוק שבתוכה. אולם משנרדמו הילדים, ושקט השתרר בבית, לא יכלה יותר לעצור ברוחה. היא נטלה לידיה ספר תהילים, התיישרה באחד מחדרי הבית והחלה להתפלל מתוכו בהתרגשות ובדמעות שליש. כך, במשך שעה ארוכה שפכה שיח לפני בוראה בתפילה נרגשת שבקעה מעומק לב שבור, כי במהרה יחיש לה ה' את ישועתו ויגאל אותה מייסורי הציפייה שבהם היא מתענה במשך שנים ארוכות.

כשהיא שבה אל ביתה בשעת אחר צהריים מאוחרת, מיהרה להתקשר בשנית למרפאתו של הרופא כדי לקבוע תור חדש. אלא, שהתור המיוחל כלל לא מומש... מדוע? - משום שבחלוף עשרה חודשים מאותו היום, גבר חסדו יתברך עליה, כאשר לאחר שנים ארוכות של ציפייה, זכו בני הזוג לחבוק בידיהם מתנת שמיים מבורכת - ילד יהודי טהור שהאיר את חייהם באור חדש.

אותה אישה הקריבה את כל רצונותיה למען התורה, והרעישה את השמים בתפילת ליבה השבור, וזכתה שהחישו לה את הישועה, מבלי שהוצרכה להתערבות ידי בשר ודם, כי אם לידו הרחבה יתברך, המלאה והפתוחה.

ונצעק אל ה' וישמע קולנו" [כ, טז]. (ופריו מתוק).

ליל יום שלישי, ד' בניסן תרע"ד. השמועה הקשה פשטה לה כאש בשדה קוצים והותירה את הקהילה הספרדית בירושלים המומה וכאובה; רבי עזרא בן רבי יצחק עבאדי דהב, תלמיד חכם מופלג, מחכמי ארם צובה אשר קבע את מושבו בירושלים, נפטר לבית עולמו בקיצור ימים ושנים. הוא נקטף בדמי ימיו לאחר שנות ייסורים קשים ומרים, כבן עשרים ושבע בלבד,

כשהוא מותיר אחריו את אלמנתו הצדקנית, מרת מסעודה, בת המקובל הא-לוקי, רבי יהודה פתייה זיע"א, ויתומה קטנה. זמן מה לאחר פטירתו נולדה לו בת נוספת, ושמה בישראל נקרא ויקטוריה.

עד לעלות אביה הגדול ארצה בשנת תרצ"ד, שאז עברו האם וביתה להתגורר בביתו, לשמשו ולהתבשם מקדושתו, סבלו האלמנה הצעירה ויתומותיה מבדידות ומחסור תמידי. הבת הגדולה אסתר, אף נפטרה בילדותה מרעב, לא עלינו. ביום מן הימים פנתה ויקטוריה בת השלוש וחצי לאימה ושאלה בתמימות: "אמא, מדוע כל חברותי מגיעות לגן כשכריך משביע ופרי טעים בתיקן, ואילו אני נאלצת לא פעם להגיע לגן בידיים ריקות, ולעיתים רבות אפילו פרי או ירק איני מביאה בתיקי". "שאלתה התמימה של ביתה מילאה את עיניה של האם בדמעות. תחושת האלמנות והבדידות הציפה אותה במלוא עוזה, ובמשך דקות ארוכות לא עלה בידה לתת לביתה מענה הולם. לבסוף אמרה בשפתיים רוטטות ובגרונן נשנק: "לכל חברותיך, ויקטוריה, יש אבא. כשהן רוצות משהו הן יכולות לפנות אליו, והוא משתדל למלא ולדאוג למחסורן. אך את ביתי, הלוא יתומה את. אביך הצדיק נפטר עוד בטרם נולדת, ולמי תפני...? ברם, ויקטוריה יקירתי - ליטפה האם את ראשה של הילדה - הלוא יודעת את כי ה' יתברך הוא אבי יתומים. לך יש אבא גדול במרומים, וביכולתך לבקש ממנו כל שתחפצי, כריך משביע, ואפילו תפוח...". האם הצעירה הליטה פניה בידה ופרצה בבכי חרישי, אך הילדה הקטנה קיבלה את עצתה של אימה בתמימות מושלמת; היא יצאה אל מחוץ לבית, הרימה עיניה למרומים ואמרה בלב נשבר: "אבא שלי, אבא שבשמיים, לכל הילדות בגן שלי יש אבא, ורק לי אין, אבל אמא אמרה שאתה אבא שלי. אתה האבא הגדול והחזק ביותר, ואני בטוחה שאתה אוהב אותי עד מאוד. אנא, שמע לביתך הקטנה שמתחננת אליך ושלה פרנסה משמיים לאימי היקרה, כדי שתוכל לשלוח עימי לגן כריך, ואולי גם תפוח, אנא אבא...!". ויקטוריה סיימה את תפילתה הקצרה ודילגה בקלילות ובעליצות אל הבית פנימה; "אמא", היא קראה לעבר אימה שהתמוגגה בדמעותיה, "ביקשתי מאבא שלנו שישלח לך פרנסה, אני בטוחה שהוא הקשיב לי. מחר בוודאי תוכלי לשלוח עימי לגן כריך ותפוח!".

תמימותה של הילדה עודדה במעט את האם. היא מחתה את דמעותיה וצירפה לתפילתה של ביתה תפילה אישית משלה, שימלא ה' את מחסורה וישלח להם פרנסה ברווח. ואכן, אבי יתומים ודיין אלמנות האזין לתפילתן ומילא את משאלות ליבן לטובה; כמחצית השעה לאחר מכן נשמעו נקישות עזות על דלת ביתן. האם נבהלה מאוד. היא הציצה מבעד לחור המנעול ולמול עיניה נגלו כמה חיילים טורקים גברתנים. לא נותרו בידה אפשרויות רבות, והיא נאלצה בלב כבד לפתוח את הדלת. "גברת", הרעים אחד מהחיילים בקול גס, "שמענו עלייך שאת תופרת מומחית. החורף כבד, והמלחמה נטושה במלוא עוזה. בידינו כמות גדולה של גרבי צמר קרועים אשר נצרכים בדחיפות לחיילי הצבא הטורקי המהולל המחרפים את נפשם בשדה הקרב. תקני אותם בעבורנו, ואנו נשלם את שכרך מראש".

החיילים הניחו על הרצפה שק גדול מלא בגרביים, שלשלו לידי האם ההמומה שני מטבעות זהב כבדים והמשיכו מבלי לצפות לתגובה: "בעוד כמה ימים אנו חוזרים לכאן ואנו רוצים לקבל את כל הגרביים מתוקנים". "ברירות רבות לא נותרו בידה. היא התיישבה והחלה במלאכה ועד מהרה סיימה. הסכום שאותו קיבלה היה גבוה עשרת מונים ממה שמקובל היה לשלם על עבודה שכזו. אלא שהגרביים נותרו ללא דורש עד עצם היום הזה. כמה ימים לאחר

מכן נכנס הגנרל אלנבי בשערי ירושלים, והחיילים הטורקים גורשו ממנה ללא שוב. ממטבעות הזהב שהותירו אחריהם התפרנסו האם וביתה במשך תקופה ארוכה. תפילתה התמימה של הילדה נענתה, בקעה רקיעים והתקבלה ברחמים, והיא זכתה בתקופה שלאחר מכן להביא איתה לגן כריך וגם תפוח. מיום זה ואילך ידעה ויקטוריה תמיד למי עליה לפנות בעת צער ומחסור, לאביה שבשמיים. אף כאשר גדלה ונישאה לבעלה הצדיק רבי יוסף בצרי זצ"ל, היתה מרבה לפקוד את המקומות הקדושים, שם היתה נושאת תפילה לפני ה': "ריבונו של עולם, אני מבקשת ממך שתיתן לי בנים תלמידי חכמים וצדיקים", והוסיפה: "אם לא יהיו צדיקים ויראי א-לוקים, מעדיפה אני שלא יהיו בכלל." ואכן, זכתה האישה ותפילתה נשאה פירות. היא הקימה דור של תלמידי חכמים וצדיקים מופלגים, הלוא הם הרבנים הגאונים, ראשי הישיבות והדיינים: רבי מנחם בצרי זצ"ל (ראש מוסדות 'סוכת דוד'), רבי ששון בצרי זצ"ל (מחור"ר 'אהבת שלום'), ויבלחט"א, הדיין המופלא רבי עזרא בצרי שליט"א (מחבר ספרי 'דיני ממונות' 'שערי עזרא' ועוד), והמקובל הצדיק רבי דוד בצרי שליט"א.

ותעצר המגפה

"על דעת ראשי הקהל מוחלט בזאת שמהיום והלאה עני שאין ידו משגת לקנות תכריכים - ייקבר בבגדיו". פטיש העץ הכה קלות לאות שהאספה הסתיימה. פרנסי ברודי יצאו מבית הוועד בלב קל יותר.

שנת תקצ"א הביאה בכנפיה לאירופה את מחלת החולירע. אין כל חדש תחת השמש, וכמו בזמן הזה כן בימים ההם - החיילים והסוחרים העוברים ממדינה למדינה העבירו את הנגיף איתם בין היבשות. זה היה הרקע להחלטתם הקשה של פרנסי ברודי. לא בקלות באה להם ההחלטה, אולם המגפה המשתוללת וכמות הנפטרים האדירה יצרו מחסור חמור בתכריכים. מחסור שהזניק את מחירים לשמים.

לעת ערב יצא הגה"ק רבי שלמה קלוגר (ל' בסיוון יום פטירתו), רבה של ברודי העיר, לתפילת מנחה, והנה אוזניו שומעות את שוועת העניים שאין להם מנחם. מתפילת ערבית יצא רבי שלמה אל ביתו של אחד מגבירי העיר ובעל ההשפעה הרב ביותר מבין הפרנסים. הגביר הסתגר בחדרו שבועות שלמים ולא בא במגע עם שום אדם מרוב פחד מן המגפה.

לרבי שלמה לא יכול הגביר לסרב והוא הוכנס אל חדרו. "שמועה רעה שמעת", ייסר אותו הגאון בלשון חריפה. "האם חושבים אתם שכיון שיש לכם כסף וזהב אתם נפשכם הצלתם והעניים יופקרו לגורלם?! רצוני לשמוע עד מחר בבוקר שהעניין מסודר. זכרו: האדם לא לוקח איתו פרוטה לעולם האמת; ממונכם נועד לעשות בו חסד".

הגביר השיב בדיפלומטיות שלא היה באספה עקב שאינו יוצא מביתו ולכן אין לו מושג על מה מדובר.

ה'חכמת שלמה' יצא מבית הגביר והלך לביתו. הגביר נותר מאחור המום. מעולם לא העז מישהו לדבר אליו בצורה כה קשה. 'מחר כבר יטעם הרב מנחת זרועי', הרהר בחרי אף, 'אוריד את משכורתו בחצי ונראה אם יהיו שוב לזלזל בי'.

אחד מבני ביתו של הגביר, בר אוריין ויודע ספר, הכיר היטב את הגביר וידע שתוכחתו של רבי שלמה עשויה לעלות לו ביוקר. הוא יצא בלאט מן הבית ורץ אחרי ה'חכמת שלמה'. "רבנו, מה ראה לנכון להוכיח את הגביר בצורה כזו? הרי כעת יאטום את עורפו ואף ינסה לפגוע בכבוד תורתו".

רבי שלמה קלוגר לא התפעל. "כמרא דאתרא מחובתי למחות על פגיעה בכבוד הנפטר. בעולם האמת לא ניכר שוע לפני דל. לא אתן שעניי העיר יהיו למרמס. ובאשר לגביר? ד' לי - לא אירא".

בלילה התהפך העשיר על משכבו. כאבי בטן עזים תקפוהו. כל תסמיני החולירע הופיעו אצלו בזה אחר זה. בטוח היה שתכף תצא ממנו נפשו מרוב ייסורים.

השכם בבוקר קרא הגביר לבן ביתו, זה שאתמול רץ אחרי רבי שלמה להזהירו. "קח ח"י רובל כסף פדיון נפש אל המרא דאתרא. בקש בשמי את סליחתו והתנצל בפניו שעקב כאבי תופת נבצר ממני להגיע אליו. ימחל נא הרב להגיע לכאן לאחר התפילה ומבטיחו אני נאמנה שהעניין יסודר".

הגיע רבי שלמה לאחר התפילה לבית הגביר, שכבר חש הרבה יותר בטוב. הגביר הפקיד בידיו אלפיים זהובים תרומה אישית לקניית תכריכים, והבטיח לפעול אצל כל פרנסי ברודי שכל אחד ייתן סכום גדול.

לעניים הייתה הרווחה מידית. וגם לעשירים. בחלוף ימים מספר נעצרה המגפה. ויהי לפלא.

חיי עולם

אמריקה, תרפ"ט. מרוץ בלתי פוסק לזהב, תפיסה חומרית הולכת ומשתלטת, 'ביזנעס', החלום האמריקאי ... שמירת תורה ומצוות כרוכה במסירות נפש. מי שלא עבד בשבת, הפך לחסר עבודה. יהודים מהגרים מארצות אירופה לעבר החלום, חולפים בדרכם על פני פסל החירות, משאירים מאחוריהם את עברם ומשתעבדים לעגל הזהב.

הספינות חוזרות ריקות לאירופה, שהרי מי יוותר על החלום האמריקאי? באירופה החיים קשים, העניות גדולה, ובוודאי בעיירות היהודים. באחת האוניות החוזרות יושב זוג צעיר, יהודים שזה עתה התחתנו, מוותרים על החרות והפסל ומעדיפים את חיי העיירה, עם עוניים ומחסורים. החתן בן ה-19, רבי חיים פנחס שיינברג, והכלה המהוללה מרת באשע למשפחת הרמן, מתיישבים בעיירה 'מיר', ללא הורים ב'שנה ראשונה', וה'ושמח את אשתו' מתקיים בבית המדרש, בעמל התורה, בדביקותה ומתיקותה... בדחקות, בחירוף נפש למען כבודה של תורה. יחידים בדורם, אשריהם.

באחד הימים נשלחו וזכו להיכנס לפני ולפנים, לקודש הקודשים, אל מרן רשכבה"ג ה"חפץ חיים" זצוקלל"ה. היו אלו שנותיו האחרונות, כשכבדו אוזניו מלשמוע, והמשמש בקודש, שרצה שיקבלו ברכה חמה, קרא בקול לאוזניו: 'נמצא כאן אברך, שבא ממרחק גדול, מאמריקה! וויתר על חיי רווחה בשביל ללמוד את התורה הקדושה בדחקות בישיבת מיר. כמה הופתעו, כשהצדיק זצ"ל, רק נייער את כתפיו ופתח את פיו הטהור: "אז מה, הלא הקב"ה בא כל הדרך מן השמים ועד הארץ כדי לתת את התורה הקדושה. ואם כן, מהו החידוש, שאברך יבוא רק דרך קצרה כמו מאמריקה ליוראפ, כדי לקבל את התורה..." רק לאחר שהובהרו הדברים, הסכים מרן זצוק"ל, לברך את ברכתו, ברכת כהן.

לימים כתב על אותו מאורע מרן ראש הישיבה הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצוק"ל: "מה שייך מרחק לגבי אמריקה? בסך-הכל כשלושה אלפים מיל. מפליגים בספינה ובאים! נשמת האדם ירדה לעולם הזה דרך מאות אלפים מילין מ'עולם הנשמות', שכפי שמבואר בספרים, גבוה גם מ'עולם המלאכים'. מ'עולם הבריאה' ל'עולם היצירה', משם ל'עולם הגלגלים'. אחרי-כן

ל'עולם העשייה' ומשם לארץ. ממרחק רב כזה באה נשמתו של האדם - גלות ארוכה כזאת. הכל למען התורה!"

כיבוד אב ואם III (קול ברמה' – בטאונה של רמת אלחנן)

אחד הנושאים בהם עסק הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בדרשתו בליל השבת האחרונה, נסב על אירוע שגרם לקידוש השם גדול באחת מארצות אירופה.

יהודי חרדי הזמין מנוף, וקבע עם המפעיל הגוי שיעלה אותו לקומה שמינית בבניין פלוני, שם ישהה שעתיים. עלות הזמנת המנוף הייתה בסך 5,000 יורו. המפעיל עשה את המתבקש ממנו, והיהודי עלה לקומה ה-8 למשך שעתיים. כשירד, שאל אותו הגוי מה עשה בקומה השמינית, והיהודי השיב שיש לו אבא ואימא מבוגרים מאוד, שמחמת החשש מהמגפה אינם רוצים לצאת מהבית כלל, ואף נועלים את הדלת ואינם מוכנים להכניס אפילו את הבן שלהם. כיון שחששתי לגורלם, הזמנתי אותך שתעלה אותי לקומה ה-8, שם הם מתגוררים, ובהגיעי לשם נכנסתי לדירה דרך החלון... ישבתי איתם במשך שעתיים, סיפרתי להם סיפורים על דא ועל הא, וכך עלה בידי לראות את מצבם ולעודד אותם ...

הגוי התפעל כל כך ממצוות כיבוד אב ואם של היהודי החרדי – עד שאמר לו שהוא לא לוקח ממנו יורו אחד. "העבודה שעשיתי ניתנת לך חינם אין כסף", אמר. קידוש השם גדול היה באותה שעה, ובשיעורו דן הרב שליט"א בכמה היבטים הלכתיים הקשורים לסיפור זה.

מדה כנגד מדה VI (להתעדן באהבתך, עלון 290)

סיפר הגאון רבי יהודה אריה שוורץ סיפור ששמע מכלי ראשון מיהודי צעיר, אב לבת. בבוקר הוא בעסקים ואחר הצהריים לומד בכולל. בשנות לימודיו בישיבה, היה ליד ישיבתו דירות להשכרה שהוא ניהל את הפעילות, והמשיך את זה גם כשהיה נשוי. עד שהגיע היום והוא נתפס ע"י רשות המיסים על הלבנת הון. הוא העמד לפני שופט וחויב בשלוש שנות מאסר בכלא מעשיהו! הוא יושב בכלא כבר שנה ושבעה חודשים וכל יום הוא מתפלל להקב"ה שיאיר את עיניו על מה הוא נענש! ואז זה הגיע – היה זה בפרשת ניצבים, הביאו להם לכלא עלונים של שבת ובאחד העלונים הוא קורא סיפור שזעזע אותו. וכך היה המעשה:

בימי נעוריו של החפץ חיים אירע בעירו מקרה באלמנה ששכרה דירה מאדם, ומתוך עניה נשארה חייבת לו שכר דירה. בעל הבית ביקש לגרשה מדירתו באמצע ימי החורף. אך מכיוון שלא רצתה לצאת, הסיר את הגג מעל הדירה. כל אנשי העיר רעשו וסערו על הנבלה שנעשתה, לגרש אלמנה עניה בימי הקור מחוץ לביתה. ואולם בעל הבית לא שם לבו לצעקת האלמנה וגירשה מדירתו. שמר החפץ חיים את העובדה בליבו, ומכיוון שעברו כמה שנים אחר הנבלה הזאת ולא קרה שום דבר, חשב החפץ חיים בליבו וגם תמה בפני מקורביו: כלום, אפשר הדבר שלא יאונה לו כל אוון, הלא התורה אמרה בפירוש "וחרה אפי..." כעבור עשר שנים, נשמע קול הברה בעיר, כי פלוני, בעל הבית הלז, נשכו כלב שוטה, ולא ארכה מחלתו עד שהלך לעולמו. עד כאן המעשה שקרא בעלון.

באחת הדירות שהוא השכיר גרה אלמנה עם ילדים קטנים והיא לא שילמה כמה חודשים שכירות. הוא איים עליה כמה פעמים וזה לא עזר. מה הוא עשה, ה' ירחם, הוא בא באמצע

הלילה עם עוד כמה 'חברה', היה לו מפתח רזרבי. הוא פתח את הדלת של הדירה שבה התגוררה האלמנה 'הוציא אותה עם ילדיה לרחוב, החליף את הצילינדר, נעל והלך ! כשהוא נזכר בסיפור, זה נפל עליו כרעם ביום בהיר, הוא ידע שמה שהוא עובר עכשיו – זה בגלל זה !!! הוא מתקשר לאחיו ואומר לו: "תשיג לי את מספר הנייד של האלמנה בדחיפות! המפתח של התא שלי במעשיהו נמצא אצלה ..." יום שני בערב אחיו מתקשר אליו ואומר: לאחר מאמצים מרובים השגתי את המספר פלאפון של האלמנה, והעביר לו את המספר הוא מתקשר לאלמנה מציג את עצמו: "אני המשכיר של הדירה זרקתי אותך עם ילדיך בצורה נוראה, נכנסה בי רוח שטות, והנה באתי על עונשי, קבלתי שלוש שנים בכלא מעשיהו, אני מרצה כבר שנה ושבעה חודשים ובימים האחרונים הקב"ה האיר את עיני למה הגיע לי העונש הזה, אני מתחנן על נפשי שתסלחי לי ..." היא אמרה לו, אני לא מוחלת לך ומאחלת לך שלא תצא דקה לפני הזמן, אתה לא יודע לאיזה משבר גרמת לי ולילדי כמה טיפולים פסיכולוגיים הייתי צריכה להשקיע בהם לאחר שזרקת אותנו באמצע הלילה לרחוב, אני מאחלת לך בלב שבור של אלמנה ששם תישאר" !!! אני יודע שלא מגיע לי שתסלחי לי אבל תעשי למען אשתי שהיא כאלמנה ובתי שהיא כיתומה – להם לא מגיע להיענש ! והיא לא הסכימה ! הוא אמר לה אני אתן לך סכום כסף גדול פיצוי והיא לא מוכנה בשום פנים לסלוח לו. הוא נשבר ופרץ בבכי שנמשך כמה דקות. ואז היא אמרה לו שלוש מילים: מחול לך, מחול לך, מחול לך !

הסיפור הזה כאמור היה ביום שני. ביום שלישי בעשר בבוקר קוראים לו למשרד השב"ס ומודיעים לו שביום רביעי הוא משתחרר עם עוד שמונה נוספים) ...משום שקבוצה חדשה צריכה להגיע ואין להם מקום (מוסר השכל: עונשי בין אדם לחברו משלמים כאן בעולם הזה וזה מראה עד כמה זה חמור שלא ממתנינים לו עד לאחר פטירתו. מוסר השכל נוסף לומדים מהסיפור הזה את המהירות שבה הוא נושע לאחר שתיקן את אותו עוון.